

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาถึงปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดทิศทางการบริหารงานโครงการอาหารกลางวัน และเป็นหัวหน้าผู้รับผิดชอบในการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 จำนวน 1,962 คน และหัวหน้างานโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 1962 คน ที่ปฏิบัติงานในปี 2544

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 จำนวน 320 คน และหัวหน้างานโครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 320 คน ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ตามขนาดของโรงเรียน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้าโครงการอาหารกลางวัน กลุ่มละ 320 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

จังหวัด/ ขนาดของโรงเรียน	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม
ชลบุรี	83	143	83	309	14	22	14	50
ระยอง	84	72	70	226	14	12	10	36
ฉะเชิงเทรา	107	146	70	323	18	22	14	54
ปราจีนบุรี	121	115	48	284	19	17	8	44
นครนายก	71	70	24	165	12	12	4	28
สระแก้ว	70	152	77	299	12	27	10	49
ตราด	45	42	37	124	7	7	6	20
จันทบุรี	83	102	47	232	14	18	7	39
รวม	664	842	456	1,962	110	137	73	320

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาถึงปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัญหาการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12

ตอนที่ 3 แนวทางในการแก้ไขปัญหาการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษารายละเอียดและดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา ถึงพิมพ์ งานวิจัย และแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานโครงการ

อาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาถึงวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบชนิดมาตราส่วนประมาณค่า ในมาตราวัด 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3. นำแบบสอบถามให้ประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องและทำการปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรง และทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิประกอบไปด้วย

3.1 ดร.ประเสริฐ สมพงษ์ธรรม	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3.2 รศ.ดร.คุณวุฒิ คนฉลาด	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและกิจการนักศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี
3.3 ดร.สมศักดิ์ ลีลา	ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต พิบูลบำเพ็ญ
มหาวิทยาลัยบูรพา
3.4 นายประเวศ คำหงส์	ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี
3.5 นายชัยรัตน์ ไมตรี	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลชลบุรี
อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

4. ปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนอต่อประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ จากนั้นนำไปทดลองใช้กับผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้างานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson) ระหว่างคะแนนรายข้อและคะแนนรวม (item total correlation) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าแบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .24-.74 ซึ่งเป็นค่าอำนาจจำแนกที่ยอมรับได้

5. นำข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกที่ยอมรับได้ดังกล่าว มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่า แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .92

6. นำแบบสอบถามเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นครั้งสุดท้าย และจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

7. การสร้างแบบทดสอบแนวทางในการแก้ไขปัญห โดยอาศัยกระบวนการบริหารงานโครงการอาหารกลางวัน 5 ด้าน ได้แก่ การวางแผน การจัดหาทรัพยากร การจูงใจให้ปฏิบัติงาน การประสานงาน และการประเมินผลงานมาเป็นกรอบในการกำหนดข้อคำถาม จากนั้นนำไปให้

ผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ 3 ตรวจสอบความสมบูรณ์และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพาถึงผู้อำนวยการสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามไปยังผู้บริหาร โรงเรียน และหัวหน้างานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการศึกษารั้วนี้

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร โรงเรียน และหัวหน้างานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 และแบบสอบถามที่ตอบเสร็จแล้ว ส่งคืนไว้ที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดที่สังกัด จากนั้นผู้วิจัยเดินทางไปรับคืนด้วยตนเอง จากแบบสอบถามที่ส่งไป จำนวน 640 ชุด ได้รับคืนคิดเป็นร้อยละ 100 โดยผู้วิจัยได้ใช้เวลาในการติดตาม ทวงถาม และตามเก็บแบบสอบถามจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยด้วยตนเอง ทั้งการประสานงานกับโรงเรียนโดยตรง และติดต่อผ่านหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ถึง 3 รอบ จนทำให้ได้รับแบบสอบถามครบทุกโรงเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแต่ละฉบับ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 วิเคราะห์โดยการหาคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าสถิติ (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

3. นำคะแนนเฉลี่ยจากการวิเคราะห์นั้นไปเทียบกับเกณฑ์การประเมินของ บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 24) ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. แนวทางในการแก้ไขปัญหาการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 วิเคราะห์ โดยการจัดอันดับน้ำหนักคะแนน โดยผู้วิจัยกำหนดค่าน้ำหนักของอันดับหนึ่ง 3 คะแนน อันดับสอง 2 คะแนน และอันดับสาม 1 คะแนน ใช้ความถี่คูณค่าน้ำหนัก สรุปเป็นค่าน้ำหนักรวมของแต่ละข้อ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้คะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวิเคราะห์ระดับปัญหาการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12

2. ใช้การทดสอบค่าสถิติที (t-test) ในการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 เมื่อจำแนกตามสถานภาพในการดำรงตำแหน่ง

3. ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวในการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน และจังหวัดที่ตั้งของโรงเรียน และเมื่อพบความแตกต่าง จะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้ Newman Keuls Method

4. ใช้การจัดอันดับจากน้ำหนักคะแนนสำหรับการวิเคราะห์แนวทางในการแก้ไขปัญหาการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเขตการศึกษา 12